

Handläggare
Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-09-27, p. 7

Tertialrapport Tertial 2 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
FörvaltningschefMikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 142,2 mnkr, d.v.s. ett överskott om 4 mnkr. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 298,7 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 156,5 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 142,2 mnkr.

Tillsynen utförs enligt plan och tillsyn som varit pausad med hänsyn till risken för smittspridning har återupptagits. Införande av efterhandsdebitering för livsmedelsavgifter har gått bra och omställningen prognostiseras ha en liten påverkan på förvaltningens ekonomi under innevarande år.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Skärpt tillsyn av avfall.*
Efter rekrytering utifrån uppdraget har förstärkning av

resurser kommit på plats. Ett av fokusområdena som identifieras som viktigt är arbetet kring nedskräpning, där fler förebyggande insatser för att minska nedskräpning till följd av verksamheters bristfälliga avfallshantering bedöms vara nödvändiga. Förberedelser inför höstens tillsynsinsatser av avfallstransportörer pågår för att granska transportörernas avfallshantering och motverka illegal avfallshantering inom staden. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utarbeta ny tillsynsmetodik, arbetssätt och interna rutiner kring illegal avfallshantering. Miljöförvaltningen har inlett dialoger med andra myndigheter i syfte att identifiera gemensamma samverkansinsatser och på så sätt uppnå en effektiv och ändamålsenlig avfallstillsyn.

- *Stärkt miljöövervakning- vatten och biologisk mångfald.*
Biotopkartan har uppdaterats och utgör underlag för framtagande av en förändringsanalys. Resultatet av förändringsanalysen kan användas som mått på utvecklingen kopplat till mål 5 om biologisk mångfald i stadens miljöprogram. Förvaltningen arbetar även med att utveckla en ny modell för förändringsanalys baserad på satellitdata. Båda insatserna ingår i förvaltningens arbete med övervakning av biologisk mångfald på landskapsnivå. Förvaltningen arbetar även med att ta fram ett reviderat övervakningsprogram för biologisk mångfald. Inom vattenområdet kommer en uppföljning av 2012 års grundvattenövervakning att genomföras. Miljöövervakningen av miljögifter i fisk, vatten och sediment har förstärkts, bland annat genom utökad provtagning av PFAS.
- *Förstärkt kemikaliarbete, specialiststöd inom upphandling och miljögiftövervakning barn och andra känsliga grupper.*
En ny tjänst för hälsorelaterad miljögiftsövervakning är tillsatt. Samverkan inom staden kring kemikaliekrav och andra miljöfrågor kopplat till inköp utvecklas i nära samarbete med främst stadsledningskontoret och serviceförvaltningen.

- *Utvärdering av Miljözon 2 / utveckling av testbädd Hornsgatan.*
Miljöförvaltningen och trafikkontoret samarbetar i utvärdering av miljözon 2. Miljözon 2 skärptes i juni 2022. Mätningar av fordonssammansättningen planeras ske under hösten 2022. Visualiseringen av halter i realtid på Hornsgatan fortgår liksom tester av olika sensorer.
- *Kommunikation, dagvattenhantering och minskad nedskräpning.*
Miljöförvaltningen har i samråd med Stockholm Vatten och Avfall AB startat arbetet med att ta fram ett koncept för kommunikation om dagvattenhantering. Insatsen kommer att riktas till invånare i syfte att dels visa vad staden gör, dels att tydliggöra för invånare hur de själva kan påverka kvaliteten på vattnet och hur det påverkar sjöar i deras närområde. Kommunikationsinsatsen planeras att ske med start oktober 2022 med upprepning/revidering under 2023.
- *Hållbar plastanvändning, miljö- och klimatmärkning inköpssystem.*
I februari fattade kommunfullmäktige beslut om en handlingsplan för hållbar plastanvändning. Ett digitalt lanseringsseminarium för handlingsplanen har genomförts med cirka 290 besökare. Därtill har det så kallade Plastforum vidareutvecklats, med bland annat webinarier och nyhetsbrev, som stöd till berörda förvaltnings- och bolags arbete med handlingsplanens åtgärder. Av de nio åtgärder i handlingsplanen där miljöförvaltningen står som huvudansvariga har så här långt fem åtgärder startats, däribland ett pilotprojekt för hållbar plastanvändning på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende på Norrmalm. Serviceförvaltningen har färdigställt en rapport om förutsättningar för en miljö- och klimatmärkning för stadens inköpssystem. Miljöförvaltningen har bidragit med information om hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas.
- *Markundersökning i Snösätra.*
Markundersökningar pågår inom tre delområden; vid skjutbanorna samt norra respektive södra

industriområdet. De översiktliga markundersökningarna vid skjutbanorna är slutförda och har övergått i markundersökningar inför efterbehandling. I arbetet ingår även att undersöka möjligheten till växtbaserad sanering.

- *Gröna väggar samt målpunkter i naturreservat.*
Förslag till tio platser för växtbeksäddade väggar har tagits fram och beslutats av styrgrupp. Förslagen ska analyseras gällande bl.a. förutsättningar och potential för implementering, förslag på teknik som lämpar sig för de tio olika platserna samt översiktliga förslag på drift och underhåll. Inga väggar bedöms dock kunna färdigställas under året, då förarbetet hos berörda bolag och förvaltningar kräver ytterligare tid. Förvaltningen har tillsammans med reservatsförvaltarna också arbetat vidare för förbättrad skyltning, service och information i reservaten, också i linje med målen för en äldrevänlig stad. Fler målpunkter i form av grill/sittplatser planeras på flera ställen. Insatser för gränsmarkering i vissa av de befintliga naturreservaten har påbörjats.
- *Klimatomställning, digitala tillsynsprocesser.*
Förvaltningen upprätthåller fortsatt hög ambitionsnivå inom ramen för förvaltningens digitaliseringsarbete. Upphandlingar av tekniska konsulter har skett under sommaren och arbetet fortsätter under hösten för att kunna genomföra två digitaliseringsprojekt kopplade till tillsynen; handläggning av köldmedierapporter samt digitala inspektioner. En förstudie har även genomförts gällande insamling av energidata där syftet är att nå en automatiserad datahantering och förbättrad kvalitetssäkring. Målsättningen är att en teknisk lösning klar till rapporteringsperioden januari-februari 2023 för insamling av stadens energidata. Förvaltningen hade också för avsikt att påbörja en pilot för texttolkning, kategorisering och bearbetning av inkomna klagomål. Tyvärr fick förvaltningen ingen extern finansiering via Vinnova och projektet har därför inte påbörjats. Utvärdering kommer att genomföras under hösten inför beslut om lämplig väg framåt. Förvaltningen arbetar även aktivt med att implementera portföljstyrning så resurser kan

balanseras och prioriteras på ett än bättre sätt för att frigöra utrymme för fler utvecklingsprojekt där innovativa och kostnadseffektiva lösningar främjas. En utvecklingschef har rekryterats och ska leda förvaltningens digitaliseringsarbete. Förvaltningen har även bistått stadsledningskontoret i arbetet med det nationella klimatkontraktet och den beviljade ansökan till EU om att vara en av 100 klimatneutrala städer 2030 som ska visa vägen för alla städers klimatomställning i Europa.

Nämnden har också tilldelats medel för att överta stadens kostnader kopplade till Mälarens vattenvårdsförbund.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar.*
Förslag till tio platser för växtbeksäddade väggar har tagits fram och beslutats av styrgrupp. Förslagen ska analyseras gällande bl.a. förutsättningar och potential för implementering, förslag på teknik som lämpar sig för de tio olika platserna samt översiktliga förslag på drift och underhåll. Inga väggar bedöms dock kunna färdigställas under året, då förarbetet hos berörda bolag och förvaltningar kräver ytterligare tid.

- *Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar.*
Förvaltningen har gjort en uppföljning av den pandemiutvärdering som togs fram under 2020, för att även fånga erfarenheter från 2021. Kontinuitetsplanering för samhällsviktiga verksamheter har genomförts med anledning av det nya säkerhetspolitiska läget. Förvaltningen kommer att genomföra en förnyad risk- och sårbarhetsanalys (RSA) under hösten, och redovisa den för stadsledningskontoret enligt särskild instruktion.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse.*
Riktlinjerna, som är ett kunskapsunderlag med råd och information till förvaltningar och bolag om elbilsladdning, presenterades för och godkändes av miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad.*
Utredningen är under genomförande med en styrgrupp bestående av representanter från miljöförvaltningen, stadsledningskontoret, arbetsmarknadsförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska fortsätta arbeta för en ny permanent kulturplats i Snösätra samt som en del i det arbetet öppna en Popup-kulturplats sommaren 2022. I arbetet deltar kulturnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och*

hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer.

Miljöförvaltningen har stöttat stadsdelsförvaltningen i att bedöma de markföroreningar som finns i området. Det kan konstateras att det går att genomföra en Popup-kulturplats utan någon marksanering, men att det för en mer permanent kulturplats kan behövas viss sanering alternativt övertäckning av viss mark.

- *Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022.*

Miljöförvaltningen har ingått i den arbetsgrupp som Stockholm Business Region AB samordnat.

Arrangemanget genomfördes 26-28 augusti under namnet Stockholm H2O.

- *Exploateringsnämnden ska, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor.*
Förvaltningen har uppdaterat länsstyrelsens lista med markföroreningar (EBH-stödet) med uppgifter om genomförda saneringar. Listan omfattar fler än 3000 objekt i staden, och fokus för uppdateringen har varit objekt i riskklass 1 och 2 (d.v.s. de med högst risk). Tillsammans med exploateringskontoret har en lista tagits fram med förslag på vilka objekt som är prioriterade för fortsatt arbetet. Projektet har redovisats i respektive nämnd under våren.
- *Idrottsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda möjligheten för att förenkla skrotning av båtar.*
Arbetet har påbörjats och förvaltningen deltar i arbetet.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden,*

trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall.

Aktiviteten återfinns i handlingsplanen för klimatanpassning, som godkändes av kommunfullmäktige i december 2021. Arbetet kommer att ledas av säkerhetsenheten på stadsledningskontoret och förvaltningen bidrar med sin expertkompetens inom klimatanpassning.

- *Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor.*

Förvaltningen utgör expertstöd till förvaltningar och bolag i deras arbete med klimatanpassning.

Förvaltningen medverkar i genomförandet av handlingsplanen för klimatanpassnings olika aktiviteter. Fokus ligger främst på fördjupade analyser, metodutveckling, pilotprojekt, handläggarstöd och kommunikation via Miljöbarometern. Förvaltningen medverkar även i det regionala klimatköret. En kartering och analys av maximalt uppmätt strålningstemperatur från satellitbilder för sommarperioden 2013-2021 har genomförts. Resultaten presenteras på kartor i Miljödataportalen samt i en metodrapport.

Förvaltningen, tillsammans med trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB, SISAB och Stockholms hem, ingår i det tvååriga Vinnova-finansierade projektet "Multifunktionell Klimatanpassning i Samverkan" (MuKliS), där åtgärder avseende skyfall och värmebölja analyseras, projekteras och till delar implementeras.

- *Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och*

stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka.

Förvaltningen har inom stadens klimatanpassningsnätverk fortsatt de samtal gällande vattenresursförvaltning som lyftes i underlaget till handlingsplan för klimatanpassning, samt aktualiserat denna fråga i fokusgruppsarbetet inom Norra Djurgårdsstadsprojektet.

- *Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden.*
Förvaltningen deltar i den arbetsgrupp som har tillsatts.
- *Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldre- och servicenämnden.*
Förvaltningen deltar i den arbetsgrupp som har tillsatts.
- *Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldre- och servicenämnden.*
Arbetet sker inom kategoriteamet för livsmedel där förvaltningen deltar med expertstöd.
- *SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden.*
Förvaltningen har deltagit i arbetet och lämnat återkoppling till SISAB som nu håller samman det fortsatta arbetet.

- *SISAB ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för att bygga en ny förskola i återvunnet material, i enlighet med stadens handlingsplan för cirkulärt byggande.* SISAB har börjat utreda förutsättningarna för genomförande av uppdraget. Förvaltningen bistår SISAB i arbetet.

Extra medel:

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 140,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 5,0 mnkr för framtagande och uppföljning av lokala åtgärdsprogram (från central medelsreserv 2). Till tertial två erhöll nämnden ytterligare 0,9 mnkr som avser utökat friskvårdsbidrag om 0,3 mnkr samt 0,6 mnkr för starka team. Den sammanlagda T2-nettobudgeten uppgår därmed till 146,2 mnkr.

Av de erhållna medlen ur central medelsreserv kommer 1,5 mnkr av dessa att användas av Stockholm Vatten och Avfall AB för vidare utredning av lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP-åtgärder). Övriga medel kommer att användas av förvaltningen för

- Genomföra uppföljande utredning av fällningen i Brunnsviken och Magelungen: 0,5 mnkr.
- Genomföra utredning av påverkan från förorenad mark och grundvatten på stadens vattenförekomster: 2,0 mnkr.
- Insamling och analys av matfisk för PFAS-analys i de vatten som är föremål för eventuella kostrekommendationer: 0,5 mnkr.
- Fortsatt arbete med lokala åtgärdsprogram för vatten: 0,5 mkr.

Bilagor

1. SLK:s blankettset
2. Uppföljning av tillsynsplan, miljöbalken
3. Uppföljning av kontrollplan för livsmedelskontrollen

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	13
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	18
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	22
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	29
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	30
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	43
Uppföljning av ekonomi.....	47
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	47
Investeringar.....	50
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	50

Analys av balansräkning	50
Intern kontroll	53
Särskilda redovisningar	53
Agenda 2030	53
Jämställdhet	55
Barns rättigheter	55
Nationella minoriteters rättigheter	56
Övrigt	56

Sammanfattande analys

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 142,2 mnkr, vilket ger ett överskott om 4,0 mnkr. Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 140,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 5,0 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Den sammanlagda nettobudgeten till tertialrapport 1 uppgick till 145,3 mnkr. Till tertial 2 erhåller nämnden ytterligare 0,9 mnkr som avser utökat friskvårdsbidrag om 0,3 mnkr samt 0,6 mnkr för starka team. Den sammanlagda nettobudgeten efter justeringar uppgår därmed till 146,2 mnkr

Överskottet beror främst på den statliga ersättningen för trängseltillsyn om 13,9 mnkr för år 2022. Utöver det har slutbetalningar inkommit för tre EU-projekt.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål. Tillsynen fortgår enligt plan och inom flera tillsynsområden har arbetssätten utvecklats, bl.a. för att anpassas utifrån den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Ett exempel på detta är tillsynen av energihushållning i bostadsfastigheter. Arbetet med att utveckla skärpt tillsyn av avfallshantering enligt budgetuppdrag fortsätter och ett proaktivt arbete har påbörjats avseende de förorenade områden där inget exploateringsintresse föreligger. Livsmedelskontrollen har helt gått över till efterhandsdebitering och under perioden har nya rutiner implementerats. Övergången har fungerat väl.

Miljöförvaltningens expertfunktioner erbjuder löpande vägledning och fungerar stödjande till stadens förvaltningar och bolag vid implementeringen av olika handlingsplaner och program. Framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald har påbörjats. Ett åtgärdsprogram har beslutats av nämnden och resterande fyra åtgärdsprogram är under färdigställande inför politiskt beslut. Förvaltningen har även bistått stadsledningskontoret i arbetet med det nationella klimatkontraktet och den beviljade ansökan till EU om att vara en av 100 klimatneutrala städer 2030 som ska visa vägen för alla städers klimatomställning i Europa.

Miljöövervakningen fortgår enligt plan och biotopkartan har uppdaterats och utgör underlag för framtagande av en förändringsanalys. Förvaltningen arbetar även med att utveckla en ny modell för förändringsanalys baserad på satellitdata. Vid sidan av ordinarie luftövervakning utförs också kontinuerligt uppdrag med stöd av beräkningsmodeller. I huvudsak handlar det om att utreda hur planerad bostadsexploatering påverkar luftkvaliteten.

I juni genomförde miljöförvaltningen, i samverkan med övriga berörda aktörer i staden, evenemanget ”Gröna plattan” på Sergels torg samt deltog i Järvaveckan. Båda evenemangen var en del av insatser kopplade till ”Stockholm + 50”.

Förvaltningen håller en fortsatt hög takt i digitaliseringsarbetet, och förvaltningen arbetar aktivt med att implementera portföljstyrning så resurser kan balanseras och prioriteras på ett än bättre sätt för att frigöra utrymme för fler utvecklingsprojekt där innovativa och kostnadseffektiva lösningar främjas. En utvecklingschef har rekryterats och ska leda arbetet. Pågående pilotprojekt inom bland annat digitala inspektioner och köldmedierapportering utvecklas vidare under hösten och planeras att genomföras 2023. Vidare är en plan för datahantering under framtagande.

Under våren genomfördes också en organisationsöversyn, i syfte att öka utbytet mellan närbesläktade verksamhetsområden och skapa ökad miljönytta. Målet är att miljöförvaltningens organisation i största möjliga mån främjar utveckling och kollegialt lärande och samtidigt bidrar till ett bättre resursutnyttjande och en ökad tydlighet både internt inom organisationen samt externt, mot övriga Stockholms stad och andra intressenter. Den nya organisationsstrukturen trädde i kraft den 1 september och under hösten kommer förvaltningen arbeta med att implementera den nya organisationen.

I slutet av april flyttade förvaltningen till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset, efter att ha suttit i tillfälliga lokaler i Separatorhuset sedan hösten 2018.

Avdelningen Plan och miljö

Tillsynen av de mer än 1430 miljöfarliga verksamheter som ingår i förvaltningens miljötillsyn genomförs i enlighet med tillsynsplanen. Ett proaktivt arbete har påbörjats med att ta tag i de förorenade områden där inget exploateringsintresse föreligger. En prioriteringslista har redovisats för miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden.

Förvaltningen har en viktig roll i stadsplaneringen och har bidragit med expertkunskap inom miljö och hälsa i ett stort antal projekt. Exempel på dessa är detaljplaneringen för Lövstaverket, Slakthusområdet, Södra Värtan och i Alviks strand.

Förvaltningen har bistått stadsledningskontoret i arbetet med det nationella klimatkontraktet och den beviljade ansökan till EU om att vara en av 100 klimatneutrala städer 2030 som ska visa vägen för alla städers klimatomställning i Europa. Ett omfattande stöd har getts till bolag och förvaltningar vid datainsamling för uppföljning av betingen i stadens klimatbudget för stadsledningskontorets uppföljning. Som stöd för stadens bolag och förvaltningars arbete med att implementera handlingsplanen för hållbar plastanvändning har ett plastforum vidareutvecklats. Motsvarande stöd har etablerats för implementeringen av handlingsplanen för cirkulärt byggande. Lokalt i Stockholm har Energi- och klimatrådgivningen vidareutvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg som har spridits i andra delar av landet för rådgivning. Inom finanssektorn har ett test påbörjats för att använda en utveckling av verktyget som underlag vid långivning. Syftet är att ge fördelaktiga lån för energieffektiviseringsåtgärder i bostadsrättsföreningar.

Inom miljöbilsarbetet har cyklar inkluderats i kategoristyrningen för fordon och tjänstecyklar ingår numera i Fleet managerfunktionen. Ett antal projektansökningar inom miljöbilsområdet har skickats in, och besked om huruvida extern finansiering erhålls väntas under hösten. Riktlinjer för utbyggnad av laddplatser inom stadens egna fastigheter på kvartersmark har presenterats för och antagits av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Även en kunskaps-sammanställning gällande elbilsladdning i Stockholm 2021 har tagits fram och redovisats för nämnden.

Avdelningen Hälsoskydd

Tillsynsarbetet fortlöper huvudsakligen enligt plan. Inom flera tillsynsområden har arbetssätten utvecklats, bl.a. för att anpassas utifrån den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken såsom exempelvis avseende energihushållning i bostadsfastigheter. Arbetet med att utveckla skärpt tillsyn av avfallshantering enligt budgetuppdrag fortsätter liksom utvecklingsarbetet inom ramen för pilotprojektet e-tjänst för köldmedierapportering. Samverkansinsatser har genomförts med socialnämnden, Skatteverket och Polisen avseende dels massagesalonger, dels lokaler för rökning av vattenpipa. Antalet ansökningar om tillstånd för bergvärmeanläggning ligger fortsatt högt jämfört med tidigare år. Inom klagomåls-hanteringen syns en avmattning i inflödet. Detta tillsammans med utveckling av rutiner och arbetssätt har medfört att ärendebalansen för klagomål har arbetats ned betydligt. Den riktade bostadstillsynen har kommit igång, men är något neddragen jämfört med plan på grund av personalomsättning och svårighet att snabbt ersätta vakanser med relevant kompetens. Samma sak gäller arbetet med den ordinarie tillsynen av verksamheters avfallshantering.

Avdelningen Livsmedelskontrollen

Livsmedelskontrollen har helt gått över till efterhandsdebitering och under perioden har nya rutiner implementerats. Övergången har fungerat bra, och informationsinsatsen som genomfördes under hösten 2021 har fallit väl ut, men har inneburit något lägre ordinarie tillsynsintäkter beroende på att efterhandsdebitering är mer administrativt betungande. Som väntat reagerar vissa mindre verksamheter på att man får betala hela kontrollen vid ett tillfälle. Arbetet med att implementera kontroll av kontaktmaterial (material i kontakt med livsmedel) har påbörjats och fortsätter under året, detta genom inventering av anläggningar och framtagande av rutiner i samverkan med Livsmedelsverket. Planerad kontroll påbörjas tidigast 2023.

Avdelningen Miljöanalys

Implementeringen av handlingsplanen för biologisk mångfald har påbörjats främst genom framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Ett åtgärdsprogram har beslutats av nämnden och resterande fyra åtgärdsprogram är under färdigställande inför politiskt beslut. Förvaltningen har tagit fram underlag till krav gällande ekologisk skötsel som kan användas vid upphandling av entreprenader samt en guide för åtgärder som kan vidtas i den bostadsnära naturen. Biotopkartan har uppdaterats och utgör underlag för framtagande av en förändringsanalys. Resultatet av förändringsanalysen kan användas som mått på utvecklingen kopplat till mål 5 i stadens miljöprogram. Förvaltningen arbetar även med att utveckla en ny modell för förändringsanalys baserad på satellitdata.

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider och hittills har tolv åtgärdsprogram antagits av berörda nämnder och ytterligare två förväntas vara färdiga för beslut under året. Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsprogram genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus. Miljöövervakningen av miljögifter och

ekologisk status fortskrider som planerat och står som grund för arbetet med åtgärdsprogram, det fysiska åtgärdsgenomförandet samt stadsbyggnadsprocessen.

Miljöförvaltningen erbjuder genom kemikaliecentrum verksamheterna stöd och vägledning i genomförandet av kemikalieplanen och handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast. Genom vägledning, utredning och analyser bidrar förvaltningen till att uppfylla miljöprogrammets etappmål om minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter. En halvtidsutvärdering av kemikalieplanen och handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast pågår, vilken kommer ligga till grund för arbetet med nytt miljöprogram och tillhörande handlingsplaner framöver.

Avdelningen SLB-analys

Förvaltningen ansvarar för övervakning av luftkvalitet, genomför utredningar på uppdrag av såväl företag som statliga och kommunala myndigheter samt bedriver forskning inom luftföroreningsområdet. Förvaltningen har cirka 35 mätstationer i kontinuerlig drift under 2022. Mätningarna syftar till att utvärdera halterna mot miljökvalitetsnormer och miljömål. Utöver mätningar utförs kontinuerligt uppdrag med stöd av beräkningsmodeller. I huvudsak handlar det om att utreda hur planerad bostadsexploatering påverkar luftkvaliteten. Ny bebyggelse får inte försämra luftkvaliteten. Ett 40-tal utredningar av den karaktären är genomförda till och med tertiäl 2. Pågående forskningsprojekt omfattar främst modellberäkningar av människors exponering av olika luftföroreningar vilket utgör ett underlag för de miljömedicinska forskarna som bedömer hälsoeffekter. Förvaltningen deltar även i framtagandet av nytt åtgärdsprogram för att minska halterna av partiklar (PM₁₀) och kvävedioxid (NO₂) i Stockholms län. Arbetet leds av Länsstyrelsen.

Avdelningen Kommunikation

Arbetet har genomförts enligt plan. Ordinarie kanaler som webbplatser, sociala medier och digitala möten har förvalts och utvecklats. Exempel på förbättringar är utbyggnad av temawebben "Leva Hållbart" och fortsatt tillgänglighetsanpassning av samtliga publicerade dokument. Förvaltningen bidrar även i arbetet med stadens nya intranät som leds av stadsledningskontoret. Ett framtagande av reviderat koncept för webbsändningar har skett.

För att underlätta för stadens verksamheter att genomföra beslutade program och handlingsplaner har förvaltningen fortsatt arbetet med att ta fram en e-utbildning om miljöprogrammet. Planerad lansering för utbildningen är i oktober. Tidigare framtagen utbildning i naturvårdande skötsel har lanserats. Handlingsplan för hållbar plastanvändning har lanserats och applicerats inom Miljöbarometern.

Exempel på nya lanserade insatser riktade till invånare är webbsidan "Kemismart.se" med tillhörande koncept "Vad är det i dina grejer", delar av guiden för biologisk mångfald samt poddavsnittet "Den klimatsmarta staden".

I juni genomförde miljöförvaltningen, tillsammans med bland annat stadsledningskontoret, evenemanget "Gröna plattan" på Sergels torg samt deltog i Järvaveckan. Båda evenemangen var en del av insatser kopplade till "Stockholm + 50". I augusti genomfördes "Stockholm

H2O” som arrangerats av Stockholm Business Region tillsammans med bland annat miljöförvaltningen. Arrangemanget var en del av ”World Water Week”. Även ett mindre evenemang i samband med Biologiska mångfaldens dag har genomförts. Tillsammans med stadsledningskontoret har förvaltningen även arbetat fram ett koncept för att i samband med bland annat publika evenemang informera om vad staden gör inom olika klimat- och miljöområden. Under årets första månader har resultatet av 2021 års medborgarenkät med tema konsumtion sammanställts. Resultatet kommer att spridas med start i september.

Utpekade utvecklingsområden för förvaltningens kommunikation under 2022 är stödjande insatser inom tillsynsverksamheten samt mediekontakter.

Avdelningen Verksamhetsstöd

I slutet av april flyttade förvaltningen till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset, efter att ha suttit i tillfälliga lokaler i Separatorhuset sedan hösten 2018. Fokus under resten av 2022 kommer att ligga på att följa upp och genomföra mindre justeringar så att lokalerna på bästa sätt stödjer verksamheternas behov och samtidigt säkerställer att det blir en så bra och ändamålsenlig arbetsmiljö som möjligt, inom ramen för det gemensamma konceptet för nya Tekniska nämndhuset.

Under hösten 2022 kommer förvaltningen också att anslutas till stadens gemensamma ärendehanteringssystem eDok.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

● Uppfylls helt

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten, praktikplatser och Stockholmsjobb men nämndens högt specialiserade verksamhet tillsammans med begränsad tillgång till handledningstid påverkar möjligheterna att bereda platser. Under sommaren har feriearbetande ungdomar arbetat med kommunikationsuppdrag och inventeringsarbete kopplat till miljöförvaltningens klimat- och tillsynsarbete.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	20			16	20	12 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
●	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	1			2	2	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
●	 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för	7			7	8	8	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
verksamhetsförlagd utbildning								
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st			0 st		0 st	9 000 st	Tertial 2 2022
Analys De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.								

Nämndmål: 1.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen har en god samverkan med universitet och högskolor dels som ett led i att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt och dels i kunskapshöjande syften för att kunna ta del av relevanta forskningsresultat och ha en möjlighet att påverka fokus för verksamhetsnära forskningsområden. Förvaltningen medverkar bland annat i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat. Förvaltningen har även ett nära samarbete med KTH kring urban energianvändning och samverkar med akademien kring projektutlysningar nationellt och inom EU.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsarbete i stort syftar till att säkerställa att boende och besökare i Stockholm kan vistas i trygga och säkra miljöer. Nämndens kommunikation underlättar för stadens invånare och verksamheter att göra kloka val utifrån klimat- och miljöhänsen. Förvaltningen deltar också i myndighetsgemensamma insatser som en del av stadens brottsförebyggande arbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden,	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar			
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. I början av året prioriteras kontroll av nyregistrerade anläggningar.

Under året har cirka 3700 kontroller genomförts. Något färre planerade kontroller kommer att utföras än planerat redan i år för att successivt anpassa kontrollen till den nya riskklassningsmodellen som införs 2024.

Nämndmål: 1.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

 Uppfylls helt

Exempel på kommunikationsinsatser som genomförts för att underlätta för stadens verksamheter är lansering av e-utbildning naturskötsel och pågående arbete med e-utbildning kring Miljöprogrammet med planerad lansering i oktober. Andra e-utbildningar, där produktion pågår, är hållbara kontor och körskola för förare av stadens bilar. Specifika insatser för att underlätta implementering av handlingsplaner kring hållbar plastanvändning och cirkulärt byggande har också skett.

Exempel på insatser riktade till näringslivet är det fortsatta arbetet inom Klimatpakten där det nu bland annat finns specifika nätverk för företag inom områdena hållbara transporter och hållbar platsanvändning.

Riktat till invånare har miljöförvaltningen dels fortsatt att kommunicera under året framtagna koncept, dels byggt på med nya tillkommande insatser. Exempel på fortsatt kommunikation är appen "Luft Stockholm" och konceptet "Minimeringsmästarna" som syftar till att underlätta för invånare att, i vardagen, minska sin klimatpåverkan och sina avfallsmängder. Exempel på tillkommande insatser, som lanserats eller är i färd att lanseras, är utökade tips inom biologisk mångfald, hantering kopplat till dagvatten samt konsumtionsval för ungdomar kopplat till kemikalier.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Tillsynen som bedrivs på skolor och förskolor visar på återkommande brister avseende buller och ventilation. Detta medför att barn och elever som vistas i förskolor och skolor inte har en helt tillfredställande inomhusmiljö.

Miljöförvaltningens tillsyn bidrar till att dessa brister succesivt åtgärdas så att inomhusmiljön för stadens barn i alla skolor och förskolor ständigt förbättras. Tillsynen bedrivs systematiskt i alla delar av staden, inom såväl privata som kommunala verksamheter. I tillsynen beaktas barnens behov mot bakgrund av forskning och beprövad erfarenhet, som är könsneutral. Någon skillnad mellan pojkars och flickors behov görs inte i tillsynen. Då det i vissa situationer accepteras ringa överskridande eller att det inte bedöms rimligt att vidta åtgärder genomförs en barnkonsekvensanalys i det enskilda fallet.

Nämndmål: 1.3.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Hälsoskyddstillsynen på förskolor och skolor genomförs enligt plan. Den riktade tillsynen på skolor och förskolor omfattar bland annat kontroll av bullernivåer, ventilation, hygienrutiner, kemikaliehantering och verksamhetens egenkontroll. Under året planeras 368 inspektioner genomföras. Under perioden januari till juni har 216 inspektioner genomförts.

Förvaltningen ger också stöd till SISAB och stadsdelsnämnder i syfte att stärka arbetet med inom- och utomhusmiljön i förskolor och skolor i syfte att nå acceptabla bullernivåer och god luftkvalitet. Informationsmöten har genomförts och ett informationsmaterial är under framtagande.

Avseende livsmedelskontroll så kontrollerar förvaltningen att hantering av livsmedel på förskolor utförs säkert.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.						90 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet.

Fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor får ta del av och involveras i relevanta ärenden där det är möjligt. Inför remisser av för rådet relevanta program har förvaltningen för avsikt att inför remissrunda ge rådet en föredragning om det föreslagna programmet, för att skapa möjlighet att inhämta rådets synpunkter. Förvaltningen besöker också årligen rådet för en genomgång av kommande års verksamhetsplan. Under året har miljöförvaltningen besökt rådet för att informera om stadens rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi.

Nämndmål: 1.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

● Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen följer även en arbetsåtgång med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter, där aktiva åtgärder för 2022 formulerades vid årets början.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningens arbete bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i tillsynen identifiera brister i inomhusmiljön inom vård och omsorg och säkerställa att bristerna åtgärdas. Under pandemin har ingen hälsoskyddstillsyn genomförts på äldreboenden, men denna tillsyn har nu återupptagits.

Förvaltningen har tillsammans med reservatsförvaltarna också arbetat för förbättrad skyltning, service och information i naturreservaten, vilket också ligger i linje med målen för en

äldrevänlig stad.

Nämndmål: 1.5.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Hälsoskyddstillsynen bedrivs på vård- och omsorgsboenden med inriktning på boende som behöver tillsyn och omvårdnad dygnet runt med antingen demens-, somatisk- eller psykiatrisk sjukdom. Hittills under året har 22 av 25 planerade inspektioner genomförts. Brister som noteras i tillsynen är bristande förbyggande rutiner med avseende på legionella, anmärkning på ventilationen eller noterat buller från ventilationen och anmärkning rörande inomhustemperatur.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

● Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar genom sitt arbete i stadsplaneringen, i tillsynen, i samordningsgrupper och i olika projekt till att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, god ljudmiljö, miljökvalitetsnormer för luft och vatten, minskad kemikaliepåverkan samt bibehållna ekosystemtjänster. Miljöprogrammet med tillhörande handlingsplaner samt stadens Agenda 2030-arbete är vägledande för åtgärdsarbetet. Miljöförvaltningen arbetar systematiskt med att utveckla olika processer för att underlätta kontakten med förvaltningen för medborgare såväl som för näringslivet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till ett gott företagsklimat, framför allt genom att fungera bra som myndighet. En väl fungerande tillsyn med tydliga regler som gäller lika för alla, hög kompetens samt gott bemötande och god service underlättar för företagen. Förvaltningen arbetar med implementeringen av näringslivspolicyn genom ett antal aktiviteter kopplade till fokusområdena.

Fokusområde 1, Stimulera tillväxt och företagsverksamhet

I syfte att förbättra servicen till företag som ska etablera sig utvecklas förvaltningens e-tjänster i samverkan med stadsledningskontoret i projektet "Gemensam digital service för företagare".

Fokusområde 2, Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Utöver arbetet med att utveckla e-tjänster för nya företag som ska etablera sig sker utveckling av digitala verktyg för att effektivisera tillsynen. Till exempel genom utveckling av en kontrollapp som syftar till att förenkla och effektivisera tillsyn och kontroll så att rapportering och planering kan utföras digitalt i fält samt genom utveckling av digital inrapportering av köldmedierapporter.

Vidare har efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen införts.

Fokusområde 3, Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

En viktig del i arbetet med ett bra företagsklimat är att säkerställa lika villkor på marknaden och fokusera på tillsynen av företag som medvetet fuskar. Därför kraftsamlar förvaltningen i arbetet med att motverka bland annat livsmedelsfusk och avfallsfusk.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	78			81		81	73	2022
Analys Indikatorn avser företagens svar på frågan <i>Hur nöjd var du med hanteringen av ditt ärende i sin helhet?</i> Sammantaget för livsmedels- och miljöbalkstillsyn. Nämnden får fortsatt höga resultat, även om de minskat något. Den utdragna pandemin kan vara en förklaringsfaktor till utfallet. Resultatet avser 2021 och resultat för 2022 väntas under våren 2023.									

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (Nöjd Kund Index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgår under 2021 till 75 (där motsvarande resultat för 2020 var 84) och livsmedelskontroll når ett resultat om 76 (79). Resultat för 2022 väntas under våren 2023.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Anmälan om misstänkt matförgiftning handläggs senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	99,36%				95 %	90 %		Tertial 2 2022

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	96,7 %			81,5 %	90 %	90 %		Tertial 2 2022
◆	Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	79			84		84		2022
Analys Indikatorn avser företagens svar kopplad till upplevd kompetens, och svaret avser frågan "Hur nöjd var du totalt sett?" (avseende både livsmedelskontroll och miljöbalkstillsyn). Nämnden får fortsatt höga resultat, även om de minskat något. Den utdragna pandemin kan vara en förklaringsfaktor till utfallet. Resultatet avser 2021 och resultat för 2022 väntas under våren 2023.									
●	Handläggning av värmepumpans ökning ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %			100 %	95 %	95 %		Tertial 2 2022
◆	Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	85,5 %			98,2 %	85,5 %	95 %		Tertial 2 2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen har fortsatt sitt aktiva arbete för att staden ska uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetakt är särskilt prioriterad. Förvaltningen bidrar till att säkerställa en långsiktig hållbarhet och hälsosam miljö, en robust grönstruktur, förbättrad vattenkvalitet, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god ljudmiljö. Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstängen, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv miljö- och klimatsmart stad.

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen har en fortsatt aktiv roll i stadsplaneringen, i tidiga skeden samt under detaljplaneringen, genom att bistå med expertkunskap inom miljö och hälsa samt hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling. Förvaltningen tar fram miljöunderlag till alla detaljplaner och deltar i projektgrupper för många detaljplaner.

Förvaltningen medverkar i stadens arbete med klimatanpassning där målet är att skapa blågröna, mångfunktionella lösningar som bidrar till att hantera extrema väderhändelser, såsom skyfall och värmeböljor. Inriktningen för arbetet anges i stadens nyligen antagna handlingsplan för klimatanpassning, och arbetet samordnas av stadsledningskontoret genom dess klimatanpassningsnätverk. Förvaltningen har med konsultstöd tagit fram en ny rapport med tillhörande GIS-underlag; ”Temperaturanalyser från satellit över Stockholms stad”, som ökar stadens kunskap gällande höga temperaturer i samband med värmebölja och kan fungera som ett viktigt underlag i stadsplaneringen. Förvaltningen bistår även övriga förvaltningar med expertkunskap avseende multifunktionella åtgärder med fokus på klimatanpassning, biologisk mångfald och övriga ekosystemtjänster, till exempel med workshops inom olika planärenden och i samband med den tematiska/geografiska områdesplaneringen som stadsbyggnadskontoret initierat. Förvaltningen deltar också i Vinnovaprojektet ”Multifunktionell urban klimatanpassning i samverkan” med fokus på den befintliga stadsmiljön, både avseende skyfallsåtgärder och åtgärder för att dämpa effekter av värmeböljor.

Genom förvaltningens arbete med framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster och med implementering av dagvattenstrategin ges förutsättningar för att nå stadens bostadsmål utan att bryta mot miljökvalitetsnormerna i stadens sjöar och vattendrag.

Genom förvaltningens arbete med framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald samt framtagande och uppdatering av olika ekologiska kunskapsunderlag ges förutsättningar för att utveckla den biologiska mångfalden i staden. Inriktningen för arbetet anges i stadens handlingsplan för biologisk mångfald.

Samverkan med olika aktörer fortsätter, bland annat avseende nattklubbar m.m. som avser starta ny verksamhet, för att fortsätta arbetet med en god ljudmiljö i främst inomhusmiljön. Förvaltningen samarbetar också med exploateringskontoret i arbetet med hållbarhetskrav som ställs i samband med markanvisning och överenskommelse om exploatering, bland annat avseende kemikalier och mikroplaster. Dessutom görs utredningar för att skapa klarhet i olika materials kemikalieinnehåll och ge vägledning för såväl byggaktörer som stadens förvaltningar.

I anmälningsärenden av förskolor och skolor granskas lokaliseringen av verksamheten. Detta för att säkerställa tillfredsställande inomhus- och utomhusmiljöer.

Projektet Hållbarhet blir standard har pågått i två år och en analysmetod är framtagen, principer för samverkan är klarlagda och de medverkande städerna Stockholm, Malmö och Göteborg har identifierat hållbara lösningar från pilotprojekt som både har blivit standard och som borde bli standard. Efter genomförda tester har analysverktyget utvecklats för att effektivisera implementering av goda resultat från pilotprojekt som staden medverkar i och som bidrar till hållbar utveckling och klimatsmarta städer. Städerna har även påbörjat diskussioner kring processen för uppskalning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Uppfylls helt

Ett kunskapsunderlag ”Elbilsladdning i Stockholm 2021” och ”Riktlinjer för laddning (befintlig bebyggelse)” har tagits fram för att främja intern samordning av arbetet med laddinfrastruktur inom kommunkoncernen. Båda ärendena redovisades och godkändes av miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni 2022. Förvaltningen ansvarar för en arbetsgrupp rörande icke-publik laddning inom ramen för Elektrifieringspakten. Elektrifieringspaktens syfte är att främja ökad laddinfrastruktur för laddbara personbilar och lastbilar i Stockholm. Arbetsgruppen har hittills haft ett arbetsgruppsmöte under våren med fokus på brandsäkerhet och laddning. Under sommaren 2022 har miljöförvaltningen (i samarbete med trafikkontoret) haft fyra sommarjobbare som samlat in statistik gällande hur laddgatorna på gatumarken används och vilka bilar som parkerar där. Materialet ska sammanställas och blir ett värdefullt underlag för den fortsatta etableringen av laddgator. Vidare pågår ett arbete med att ta fram ett gemensamt underlag för hur några förvaltningar och bolag tillsammans ska jobba för delbar mobilitet som tjänst med fokus på åtgärder som gör det lätt att resa hållbart och att ha god mobilitet utan egen bil i Stockholm.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO ₂ e per invånare)				0,86 Ton CO ₂ / inv	0,92 Ton CO ₂ / inv	0,92 ton CO ₂ e/in v	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

Uppfylls delvis

Antalet laddbara fordon i Stockholm ökar stadigt och utgör snart 20 procent av fordonsflottan. Elbilar, laddhybrider och fossilbilar utgör en tredjedel var av nybilsförsäljningen. Laddbara bilar har således kring 65 procent av nybilsförsäljningen och elbilarna håller på att gå om laddhybriderna bland nya registrerade bilar. Prognosen är att det år 2030 kommer vara närmare 70 procent eldrivna bilar i personbilsflottan i Stockholm om utvecklingen fortsätter i samma takt. Den ökande efterfrågan på eldrivna fordon samt kriget i Ukraina har emellertid ökat på leveranstiderna. I Ukraina finns många fabriker som tillverkar komponenter till bilindustrin och dessa fabriker är inte längre i drift. Leveranstiderna på elbilar och laddhybrider är nu cirka ett år. EU-kommissionen och EU-parlamentet har röstat för ett lagförslag som ska förbjuda förbränningsmotorbilar i nybilsförsäljningen från år 2035. Nu ligger frågan hos ministerrådet som har att besluta om lagens slutgiltiga utformning.

Reduktionsplikt infördes för bensin och diesel den 1 juli 2018. Den innebär att drivmedelsleverantörerna måste reducera klimatpåverkan från bensin och diesel genom att blanda in hållbara biodrivmedel. Reduktionsplikten har tidigare skärpts succesivt. Andelen förnybar låginblandad råvara i mängden såld diesel till vägtrafiken 2020 i Stockholms län var drygt 31 procent, räknat som volymandel. Året innan, 2019 var andelen nästan 38 procent. Det har således skett en minskning av inblandningen. Orsaken är bland annat att drivmedelbolagen tidigare hade en högre andel biodrivmedel inblandat i storstäderna. Nu har inblandningen fördelats mer jämt över landet. Enligt de nationella siffrorna har andelen biodrivmedel stigit från 20,8 till 21,6 procent från år 2019 till år 2020 i hela Sverige – men lokalt i Stockholm har andelen gått ner. En minskning av de nationella kraven för andelen biodrivmedel enligt reduktionsplikten har aviserats från staten p.g.a. ökade drivmedelspriser orsakat av kriget i Ukraina. Om detta blir verklighet kommer andelen biodrivmedel att minska ytterligare och det kommer bli svårt att nå det nationella målet om 70 procents reduktion till 2030.

Stadens flotta består till 99 procent miljöbilar och andelen laddbara fordon ökar. Fleet managerfunktionen har genomfört en förnyad konkurrensutsättning för avrop av personbilar och lätta lastbilar under år 2022. Det är framförallt elbilar som kommer att avropas och den förnyade konkurrensutsättningen har givit fördelaktiga villkor gällande inköp/leasing. Under hösten kommer arbetet med en ny förnyad konkurrensutsättning för fordon år 2023 att inledas. Tjänstecyklar har nyligen inkluderats i kategoristyrningen för fordon.

Förvaltningen arbetar för en ökad regional samverkan och sprider aktivt kunskap och information till andra kommuner, företag och privatpersoner med syftet att öka andelen miljöfordon och förnybara drivmedel i Stockholm. Ett webinarium om laddinfrastruktur och ett seminarium om eldrivna parkskötselfordon har arrangerats under våren.

Arbetet inom de externfinansierade projekten fortlöper enligt plan. Förvaltningen har under våren deltagit i sex olika ansökningar om externfinansiering kopplade till miljöbilsarbete och ytterligare en ansökan planeras under vintern. Fokus i ansökningarna är elektrifiering, upphandling och medel/arbetstid till www.miljofordon.se. Ett projekt handlar om utveckling

av bättre datainsamling och uppföljningsmetoder för klimathandlingsplanen. I en ansökan är miljöförvaltningen koordinator. De fyra lite större ansökningarna har redovisats för miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni och augusti 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år.				27 %		45 %		2022
Analys Andelen förnybar låginblandad råvara i mängden såld diesel till vägtrafiken 2020 i Stockholms län var drygt 31 procent, räknat som volymandel. Året innan, 2019 var andelen nästan 38 procent. Det har alltså skett en minskning av inblandningen. Orsaken är bland annat att drivmedelbolagen tidigare hade en högre andel biodrivmedel inblandat i storstäderna. Nu har inblandningen fördelats mer jämt över landet. Mer information finns under nämndmål 2.3.1.								

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Uppfylls helt

Det ligger i stadens intresse att det finns förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva kulturevenemang, livescener och klubbverksamhet samt bedriva restaurang- och barverksamhet med musik. I tillsynen måste detta vägas mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till fredad nattsömn. Under 2020 tog miljöförvaltningen fram en bullervägledning för musikverksamhet i enlighet med budgetuppdrag. Vägledningen ska vara ett stöd i planeringen och driften av konsert-, evenemangs-, och klubbverksamheter såväl inomhus som utomhus. Miljöförvaltningen är vid behov ett stöd i tillämpningen av vägledningen. Vägledningen ska underlätta för en levande stad med minskad risk för störningar för de boende. Syftet är att genom kunskapshöjande insatser motverka att olägenheter uppstår från främst restauranger. Utöver detta sker förebyggande samverkan med verksamhetsutövare från olika etablissemang i syfte att hindra presumtiva bullerstörningar och istället bidra till en levande kulturstad.

Arrangörer får även särskilt kunskapsstöd genom Guiden för hållbara evenemang. Guiden innehåller tips och förslag för hur alla i organisationen kring ett evenemang kan arbeta för att evenemanget ska vara hållbart.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska fortsätta arbeta för en ny permanent kulturplats i Snösätra samt som en del i det arbetet öppna en Pop-up-kulturplats sommaren 2022. I arbetet deltar kulturnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer	2022-01-01	2022-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Uppfylls helt

Förvaltningen hanterar årligen ett stort antal klagomål på konsert-, evenemangs- och klubb- verksamheter. Under 2022 har antalet klagomål på denna typ av evenemang ökat något sedan restriktionerna med anledning av pandemin upphört och verksamheterna kunnat starta upp.

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av Stockholms stads strategi för nattklubbar och livescener för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft, bl.a. genom att sprida nämndens vägledning för musikbuller till verksamheter. Härvid bistår förvaltningen med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa förebyggs.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Uppfylls helt

Målet innefattar större delen av nämndens verksamhetsområde inom ramen för miljöbalkens tillämpningsområde. I målet innefattas tillsyn enligt miljöbalken, miljö- och luftövervakning, vattenförvaltning, kemikalie- och energirådgivning samt proaktiv projekt- och program- verksamhet som syftar till att bidra till att Sveriges och stadens miljö- och klimatmål kan nås.

Förvaltningens arbete bygger på samverkan med stadens bolag och förvaltningar i rollen som expertstöd i energi-, miljö- och klimatfrågor för att nå målen i stadens miljöprogram 2020-2023 och därtill hörande klimathandlingsplan. Även Agenda 2030 är vägledande i arbetet. Under året har stöd givits till bolag och förvaltningar vid uppföljning av betingen i stadens klimatbudget som underlag till stadsledningskontorets uppföljning av klimatbudgeten. Förvaltningen riktar även ett särskilt specialiststöd från olika kompetensområden till stadsdelarnas arbete med miljöprogrammet. Som stöd för stadens bolag och förvaltningars arbete med att implementera handlingsplanen för hållbar plastanvändning har ett plastforum vidareutvecklats. Motsvarande stöd har etablerats för implementeringen av handlingsplanen för cirkulärt byggande.

Förvaltningen tar i bred samverkan fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster samt stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Underlagen syftar till att visa vilka åtgärder som kan vidtas för att uppnå mål 5 i miljöprogrammet. Förankring och samverkan

sker bland annat via styrgruppen för god vattenstatus och den strategiska samordningsgruppen för Grönare Stockholm.

Samverkan har vidare skett inom ramen för vattenvårdsförbunden för Svealandskusten och Mälaren. Bland annat genom samordnad miljöövervakning och framtagande av ett lokalt åtgärdsprogram för god vattenstatus för kusten.

Förvaltningen har samverkat med näringsliv samt akademi och branschforskningsinstitut som IVL och KTH i olika utvecklingsprojekt. Inom EU-finansierade utvecklingsprojekt har samverkan skett med andra europeiska städer, akademiska institutioner och företag. Digital innovation har varit och är ett ökande område inom utvecklingsprojekten med allt mer digitala lösningar t.ex. för energieffektivisering, delningsekonomi och mobilitetstjänster. Inom energi- och klimatrådgivningen (EKR) har förvaltningen samverkat med övriga kommuner i regionen samt med energikontoret på STORSTHLM. Lokalt i Stockholm har EKR vidareutvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg som har spridits i andra delar av landet för rådgivning. Dialog förs med finanssektorn om samverkan kring att använda verktyget som underlag vid långivning. Syftet är att ge fördelaktiga lån för energieffektiviseringsåtgärder i bostadsrättsföreningar. EKR har även startat ett nätverk för bostadsrättsföreningar i staden. Syftet är att bidra till att fler genomför energieffektiviseringsåtgärder genom rådgivning och erfarenhetsutbyte som komplement till rådgivningsbesök.

Förvaltningen har också samverkat inom olika internationella nätverk som Eurocities, POLIS, CNCA och C40. Förvaltningen har delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen bistår även internationella enheten på stadsledningskontoret med underlag för synpunkter till EU-kommissionen rörande nya EU-direktiv m.m. Inom C40 deltar förvaltningen i utveckling av hur städer kan utforma klimatbudgetar och redovisa negativa utsläpp. Förvaltningen samverkar även med näringslivets klimatarbete inom Klimatpakten och det internationella nätverket City-Business Climate Alliance (CBCA).

Förvaltningen har bistått serviceförvaltningen i arbetet för mer hållbara upphandlingar genom deltagande i kategoristyrningsteam och -råd för el, vitvaror/storköksutrustning, livsmedel och lokalvård. Förvaltningen ansvarar för kategorirådet och -teamet Fordon.

Mer utförliga beskrivningar om vad förvaltningen arbetar med för att nå målen i miljöprogrammet finns under respektive nämndmål.

Exempel på kommunikativa insatser som genomförts, för att underlätta för stadens verksamheter att möjliggöra miljöprogrammets måluppfyllelse, är lansering och kommunikation av handlingsplanen för hållbar plastanvändning och arbete med den e-utbildning kring miljöprogrammet som har planerad lansering i oktober. Genom Miljöbarometern ges uppdaterad information om miljötillståndet i staden samt trender och utveckling, till stöd för såväl interna som externa verksamheter. För att underlätta för invånare att agera i linje med stadens klimathandlingsplan har konceptet ”Minimeringsmästarna” fortsatt att kommuniceras och stadens temawebb ”Leva Hållbart” utvecklats.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	 Andel badvattenprover med godkänd badkvalitet				90 %		Minst 93 %	93 %	2022
	 Andel kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen				402 st		10 %	10% minskning relativt 2020	2022
Analys Under 2021 ändrade Kemikalieinspektionen definitionen av begreppet utfasningsämnen. Det innebar att många fler produkter som staden använder omfattas. Det gäller dessutom produkter där ämnena förekommer i mycket låga halter och där det är svårt att hitta alternativ. Det rör exempelvis konserveringsmedel i vattenbaserade färger, lacker och limmer samt enzymer i tvätt- och rengöringsmedel. Detta gör att det inte är troligt att minskningstakten kommer att vara lika hög som tidigare, åtminstone inte för denna stora grupp av produkter med nya utfasningsämnen. Miljöförvaltningen kommer under arbetet med det nya miljöprogrammet se över indikatorn och ge den en mer relevant formulering som fokuserar på de produkter där utfasning dels är möjlig och dels är mest prioriterad.									
	 Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för ekologisk status				14 %		40 %	40 %	2022
Analys Orsaken till svårigheterna att nå miljökvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska påverkan på stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärdsgenomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljökvalitetsnormerna.									
	 Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för kemisk status				14 %		40 %	40 %	2022
Analys Orsaken till svårigheterna att nå miljökvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska påverkan på stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärdsgenomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljökvalitetsnormerna. Efter fördjupad analys av 2021-års utfall avseende andel vattenförekomster som uppnår kemisk status ser miljöförvaltningen att förra årets utfall behöver justeras ned, till 10 procent. Förändringen av andelen vattenförekomster som når kemisk status beror på ny kunskap då fler ämnen, t.ex. PFOS och TBT, ingående i kemisk status har provtagits och bedömts. Detta har medfört att ytterligare en vattenförekomst inte uppnår god kemisk status. Förändringen bedöms inte bero på någon ny påverkan.									
	 Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft				3 dygn		Max 7 dygn	Max 7 dygn	2022
	 Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft				18 dygn		Max 35 dygn	Max 35 dygn	2022
	 Minskning av CO2e till 2023						48 372 CO2e	Tas fram av nämnd/	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
							bolagss tyrelse	
  Timmedelvärde för kvävedioxider i luft				220 timmar		Max 175 timmar	Max 175 timmar	2022
Analys Miljökvalitetsmålet har överträtts på Valhallavägen.								
  Total köpt energi i stadens verksamheter(KF-nivå)				1 910 GWh		1 945 GWh	1945 GWh	2022
  Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)				1,7 Ton CO2/inv		Max 1,7 Ton CO2/inv	1,7 ton CO2e / inv	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda möjligheten för att förenkla skrotning av båtar	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm Vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad	2022-01-01	2022-12-31	
  Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldreomsorgen	2022-01-01	2022-12-31	
  SISAB ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för att bygga en ny förskola i återvunnet material, i enlighet med stadens handlingsplan för cirkulärt byggande	2022-01-01	2022-12-31	
  SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i	2022-01-01	2022-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden			
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldre- och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Uppfylls helt

Processen med uppföljning av klimatbudgetens beting har vidareutvecklats och uppföljning har genomförts för andra gången. Processen är nu till större delen tillfredställande, men vissa beting har inte varit möjliga att följa upp p.g.a. av brist på data hos genomförandeansvariga. Datainsamling hos åtgärdsägare behöver vidareutvecklas inom vissa beting. Implementeringen av handlingsplan för hållbar plastanvändning och handlingsplan för cirkulärt byggande har påbörjats.

Efterfrågan på energi- och klimatrådgivning har ökat kraftigt med ökade energipriser. Förvaltningen har tillsammans med Göteborg och Malmö uppvaktat Energimyndigheten för att kommande programperiod på ett bättre sätt ska tillgodose storstädernas rådgivningsbehov vad gäller fördelning av bidragsresurser. Förvaltningen har sökt extramedel från Energimyndigheten för att stärka upp rådgivning till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare med mindre byggnadsbestånd.

Funktionerna Klimatanalys, Energicentrum och Miljöbilar i Stockholm har gett fortlöpande stöd till förvaltningar och bolag i deras arbete med att minska energianvändning och klimatpåverkan.

Nämndmål: 2.5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

Uppfylls helt

Luftkvaliteten i Stockholm har mätts i flera årtionden och den långsiktiga utvecklingen är att den har blivit mycket bättre i och med att utsläppen av luftföroreningar har minskat kraftigt.

Strängare utsläppskrav på fordon och industrier, renare bränslen, miljözoner, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden.

Halterna av kvävedioxid, NO₂, vid stadens gatustationer började minska tydligt för ungefär fem år sedan. Minskningen beror på att lätta fordon har börjat elektrifieras, dieselandelarna har börjat minska samt att hårdare utsläppskrav för tunga diesellastbilar har fått genomslag. År 2022 kommer miljökvalitetsnormen klaras för kvävedioxid i Stockholm. Miljökvalitetsmålet för timmedelvärde klaras däremot inte på Valhallavägen. Miljökvalitetsmålet för timmedelvärde är svårt att klara och fortsatt förnyelse av fordonsflottan är nödvändig.

Mätningarna av partiklar, PM₁₀, har under det senaste decenniet visat på en kraftigt nedåtgående trend. Förutom den intensiva städningen och dammbindningen som påbörjades vintern 2013/2014 har också dubbdäcksanvändningen minskat. Det beror bland annat på att dubbdäcksförbud har införts på ett flertal innerstadsgator. Miljökvalitetsnormen för PM₁₀ kommer sannolikt att klaras i Stockholm trots högre halter jämfört med samma period år 2021. Miljökvalitetsmålen kommer däremot inte att klaras. Högre halter 2022 beror främst på den kraftiga solinstrålningen under mars månad som ledde till snabb upptorkning av gator och därmed uppvirvling av vägdamm som genererats under vintern.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn gällande luftkvalitet och bullerstörningar på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö. Förvaltningen deltar i revidering av åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar inför remiss som planeras hösten 2022/våren 2023.

Trafikkontoret har under våren utfört extra åtgärdsinsatser utöver vad som varit planerat, vilket sannolikt har bidragit till att miljökvalitetsnormer för luft inte överskreds.

Miljöförvaltningen arbetar med en kartering av luftkvalitet på förskole- och skolgårdar inför dialog med väghållare om åtgärdsbehov.

Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret arbetat vidare med prioriterade åtgärder inom åtgärdsprogram mot buller 2019-2023. Arbetet med uppdatering av stadens bullerkarta pågår och ska vara klar under året, för redovisning till Naturvårdsverket. En vägledning om hur ljudmiljön i parker kan förbättras har publicerats under våren.

Nämndmål: 2.5.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning, planering och projektledning för framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Arbetet sker i nära samverkan med övriga förvaltningar, Stockholm Vatten och Avfall AB, andra kommuner samt vattensamarbeten.

I februari antogs lokala åtgärdsprogram (LÅP) för Brunnsviken och Judarn och i juni antogs LÅP för Flaten, Årstaviken och Trekanten. Därmed har nu tolv av Stockholms sjöar specifika åtgärdsprogram. Arbetet pågår för att färdigställa LÅP Igelbäcken och Bällstaån inför politiskt beslut under året, och därefter återstår ytterligare fem åtgärdsprogram för beslut framgent.

Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status fortskrider som planerat och står som grund för arbetet med åtgärdsprogram, det fysiska åtgärdsprogrammet samt stadsbyggnadsprocessen.

Nämndmål: 2.5.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning av stadens handlingsplan för biologisk mångfald, som antogs i november 2020. Förvaltningen erbjuder verksamheterna stöd och vägledning i genomförandet av handlingsplanen. Centralt i detta arbete är framtagandet av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF). Arbetet sker i nära samarbete med framförallt stadsdelsförvaltningarna och trafikkontoret. Det första av fem stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald antogs i miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni. Ytterligare två åtgärdsförslag beräknas beslutas under hösten, och kvarvarande planeras för beslut innan halvårsskiftet 2023.

En guide för biologisk mångfald som riktar sig till stockholmare och näringslivsaktörer, har lanserats i samband med biologiska mångfaldens dag i maj och under Stockholm +50. Ett seminarium om biologisk mångfald som är anpassat för och riktar sig till bostadsbolag och byggaktörer planeras i oktober.

Arbete med att uppdatera miljöövervakningsprogrammet för biologisk mångfald pågår i syfte att svara mot budgetuppgiftet om ökad övervakning av den biologiska mångfalden.

Förvaltningens nya digitala verktyg *Prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel* har implementerats i stadens gemensamma kartverktyg, i samarbete med berörda förvaltningar.

Som komplement till Stockholms nya biotopdatabas för 2019 har en retrospektiv databas för 2009 tagits fram i samarbete med Stockholms universitet. Kartmaterialet utgör indata för framtagande av förändringsanalyser av stadens natur. Resultaten kommer att användas i det budgetuppdrag som förvaltningen leder i samarbete med trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och stadsdelsförvaltningarna, där metodik för uppföljning av stadens ekologiskt betydelsefulla områden tas fram. Förändringsanalyser kan ge mått på grönytornas långsiktiga utveckling kopplat till mål 5 i stadens miljöprogram. Förvaltningen arbetar även med att utveckla en årlig modell för förändringsanalys baserad på satellitdata.

Tillsynen av stadens skyddade områden genomförs enligt tillsynsplan. Förvaltningen har deltagit i arbetet med utvidgning av Årstaskogen-Årsta holmars naturreservat, som beslutades av kommunfullmäktige i maj. Förvaltningen har tillsammans med stadsbyggnadskontoret tagit fram förslag till biotopskyddsområden att utreda vidare. Förslaget redovisades för nämnderna i april.

Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret slutfört arbetet med att ta fram ett förslag till övergripande trädmål för staden, enligt uppdrag i budget 2020. Förslaget redovisades för berörda nämnder i april 2022. Förvaltningen bistår övriga förvaltningar med expertkunskap

avseende multifunktionella åtgärder med fokus på biologisk mångfald och övriga ekosystem-tjänster, till exempel med workshops inom olika planärenden och i samband med den tematiska/geografiska områdesplaneringen som stadsbyggnadskontoret initierat.

Nämndmål: 2.5.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen erbjuder genom kemikaliecentrum stadens verksamheter stöd och vägledning i genomförandet av kemikalieplanen och handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast. Genom en mångfald av arbetssätt bidrar förvaltningen till att uppfylla miljöprogrammets etappmål om minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter:

Förvaltningen samverkar med serviceförvaltningen och andra förvaltningar i att formulera och följa upp relevanta och drivande kemikaliekrav i upphandlingar. Se även nämndmål 3.2.2

Extern kommunikation har bland annat innefattat en ny webbsida om kemikalierisker i ungdomars vardag och en kampanj med stortavlor och annonser i sociala medier för att lansera den.

Arbetet med kemikaliesmart förskola, skola och fritids sker i kontinuerlig samverkan med målgrupperna.

Vägledningar för hållbara arbetsplatser håller på att tas fram i samverkan med bl.a. äldreförvaltningen och fastighetsbolagen. Inom ramen för detta har ett pilotprojekt startats vid ett äldreboende i Norrmalms stadsdelsförvaltning för att testa olika möjligheter att minska användningen av engångsmaterial i plast. Ett samarbete med KTH har inletts för att undersöka möjligheten att återvinna plasthandskar.

Arbetet med att ställa kemikaliekrav på bygg- och anläggningsmaterial sker i nära samverkan med byggande och anläggande aktörer i staden. Utbildningar om byggvarubedömningen ges till användare, nätverk med aktörer inom och utanför staden träffas regelbundet och i Norra Djurgårdsstaden sker samverkan både med stadens olika förvaltningar och bolag och med externa byggaktörer.

Material som särskilt kan antas ge stor kemikaliepåverkan på inre och yttre miljö undersöks särskilt. Under året har analyser och utredningar gjorts kring bland annat tryckimpregnerat virke och injiceringsmedel. Resultaten kommer att ligga till grund för rekommendationer till stadens byggande aktörer och för tillsynen.

I samarbete med SISAB genomförs undersökningar av kemikalier i inomhusmiljön i skolor och förskolor, exempelvis i samband med golvbyte. Under året har särskilt fokus lagts på idrottshallar.

Tillsynen av båtclubbar har fortsatt riktat in sig på användningen av otillåten båtbottnfärg (biocidfärg) samt förvaring/hantering av kemikalier. Transportstyrelsen har under 2021 tagit fram rekommendationer till båtägare, båtclubbar och andra verksamhetsutövare gällande

sanering av bottenfärg från fritidsbåtsskrov som innehåller TBT eller andra farliga ämnen. Miljöförvaltningens rådgivande referensvärden för utfasning av biocider på båtskrov har uppdaterats gällande träbåtar med anledning av Transportstyrelsens rekommendationer. Då träbåtar är en liten del av båtbeståndet i Stockholm har miljöförvaltningen tidigare inte prioriterat frågan om sanering av träbåtar. Båtklubbar får numer även anmärkning om de saknar utfasningsplan av otillåtna båtbottnfärger för träbåtar.

Förvaltningens kemikalietillsyn omfattar även företag som säljer kemiska produkter och varor innehållande kemiska ämnen. Den planerade varutillsynen kommer dock inte heller i år att kunna genomföras p.g.a. marknadskontrollförordningen som tillämpas från den 16 juli 2021, och som inneburit att kommunerna inte kunnat utföra varutillsyn fullt ut eller debitera för tillsynen. Förändringarna i svensk sektorslagstiftning trädde i kraft den 25 juli 2022, och förvaltningen har nu tagit fram ett förslag till en helt ny taxa för marknadskontroll. Däremot kan den kemikalietillsyn som görs med stöd av miljöbalken genomföras under året som planerat.

Nämndmål: 2.5.6 Inomhusmiljöer och offentliga miljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Uppfylls helt

Under perioden har 200 inspektioner av fastighetsägares egenkontroll genomförts vilket motsvarar 48 procent av årets planerade tillsyn. De vanligaste bristerna är bristfällig kontroll av varmvattentemperatur (risk för legionella), fastighetsägares arbete med energihushållning samt kemikaliehantering. Miljöförvaltningen har under tillsynsperioden fortsatt att utveckla tillsynen av fastighetsägares egenkontroll avseende energihushållning. Inom pilotprojektet har 5 av 9 fastighetsägares arbete med energihushållning följts upp. Utöver pilotprojektet medverkar miljöförvaltningen i den nationella samverkansgruppen gällande energihushållning för att bidra till att utveckla tillsynsområdet nationellt. Energihushållning är ett fokus- och tillsynsområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Kommunernas medverkan i arbetet är viktig för att tillsynsvägledningen inom området ska bli relevant och ändamålsenlig.

Den riktade bostadstillsynen är ett verktyg för att uppnå en sund inomhusmiljö för alla boende i Stockholms stad med särskild inriktning på flerbostadshus. Med den riktade bostadstillsynen kan tillsyn och förbättrande åtgärder utföras i hela bostadsbeståndet till skillnad från den klagomålsdrivna tillsynen där fokus endast ligger på den enskilda bostaden som klagomålet avser. Inspektionerna visar i regel brister i olika omfattning och de vanligaste bristerna som påträffats är bristande ventilation följt av fukt och låg varmvattentemperatur. Tillsynsobjekten väljs ut baserat på det underlag för prioritering som togs in via enkätfrågor riktade till fastighetsägare i socioekonomiskt utsatta områden under 2021. Underlaget indikerar vilka tillsynsobjekt som är i behov av underhåll och därmed var det kan finnas brister i inomhusmiljön. Parallellt pågår ett arbete med att samla in information från de fastighetsägare som inte besvarade enkäten under 2021.

Avseende handläggning av klagomål på störning i bostad så är den vanligaste typen av störning buller (inklusive grannstörningar) följt av lukt samt fukt och mögel, ventilation och

temperatur. Inflödet av nya klagomålsärenden är lägre än under 2021, sannolikt till följd av att restriktionerna med anledning av pandemin hävts och det därmed är färre som arbetar hemma och störs i sin boendemiljö. Förvaltningen har fram till och med den 31 juli även avslutat fler ärenden under perioden än under motsvarande period förra året, en ökning med cirka 30 procent. Sammantaget har ärendebalansen minskat under året och prognosen är att årsmålet om en ärendebalans på 650 ärenden kommer att nås.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel flerbostadsfastig heter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.						90 %		2022
	Andel flerbostadsfastig heter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.						83 %		2022
	Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95,1 %			96,9 %	95 %	95 %		Tertial 2 2022

Nämndmål: 2.5.7 Miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter minskar

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedriver tillsyn enligt tillsynsplanen. Tillsynsplanen omfattar fler än 1430 miljöfarliga verksamheter av varierande storlek och inriktning.

Ombyggnationen av Henriksdalsverket innebär bl.a. att de sju reningslinjerna byggs om och förses med membranfiltrering. Centrala frågor i tillsynen utöver ombyggnationen är att arbeta för att minska bräddningarna från avloppsnätet samt fortsatt arbete med tillståndsprövningar

av flera nya tunnelsträckningar, exempelvis nya Östbergatunneln (ny dagvattentunnel) och Mässtunneln (en ny tunnel från Älvsjö). Tillsynen av de 12 stora exploateringsprojekten fortsätter som planerat och under året kommer troligen också arbetet med förlängd Roslagsbana att påbörjas.

Inom väg- och spårtrafik har förvaltningen fortsatt tillsynen av bland annan hantering av dag- och spolvatten. Trafikverket och trafikkontoret har redovisat dagvattenhantering för vägar med mer än 20 000 fordon/dygn, och förvaltningen har pågående dialog med verksamhetsutövarna kring redovisningarna. Förvaltningen har också efterfrågat kontrollprogram för tunnelvatten från trafikförvaltningen. Vid tillsynen av Bromma flygplats har förvaltningen en fortlöpande tillsyn av bland annat Swedavias utredningsarbete kring markföroreningar. Förvaltningen deltar i Swedavias revidering av kontrollprogrammet för Bromma flygplats där bland annat flygplatsens dagvattenhantering diskuteras.

Nämndmål: 2.5.8 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

Uppfylls delvis

Under perioden har arbetet med budgetuppdraget kring skärpt avfallstillsyn påbörjats. Relevanta områden att fokusera på är bland annat illegala avfallstransporter och nedskräpning. Hittills har fokus legat på rekrytering av rätt kompetens, att ta fram en aktivitetsplan för planerade tillsynsinsatser samt att utveckla tillsynsmetodiken inom sakområdet. Operativ tillsyn med fokus på illegal avfallshantering medför nya arbetsområden, ny tillsynsmetodik, nya arbetssätt och interna rutiner kring illegal avfallshantering. Miljöförvaltningen har inlett dialoger med andra myndigheter i syfte att identifiera gemensamma samverkansinsatser och på så sätt uppnå en effektiv och ändamålsenlig avfallstillsyn.

Tillsynen av verksamheters avfallshantering (restauranger, caféer, butiker etc.) har återupptagits under 2022, efter ett längre uppehåll under pandemin. Under perioden har 20 procent av de för året planerade inspektionerna utförts. Inom denna tillsyn kontrolleras att verksamheter har separat utsortering av matavfall och förpackningsavfall samt att fett, farligt avfall och grovavfall hanteras på ett tillfredsställande sätt och att det inte leder till lukt- och skadedjursolägenheter. Det är tveksamt om alla planerade inspektioner hinner utföras under året eftersom omsättningen av inspektörer inom området varit hög. Tillsynsmetodiken för att kontrollera efterlevnaden av matavfallsobligatoriet har utvecklats för att underlätta uppföljningsgraden av verksamheter som ska separera matavfall.

Tillsynen av de anmälnings- och tillståndspliktiga avfallsanläggningarna sker med fokus på villkorsefterlevnad, egenkontroll och förbättringsarbete. För tillsynen av bygg- och rivningsverksamheter är inriktningen framförallt hanteringen av farligt avfall och de nya utsorteringskraven som gäller för bygg- och rivningsavfall. Tillsynen av dessa områden väntas kunna fullföljas enligt plan. Tillsynen av avfallstransportörerna påbörjas i höst.

Nämndmål: 2.5.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på människa och miljö

● Uppfylls helt

Samordning och utveckling av arbetet med plast inom olika områden har skett löpande under perioden i syfte att minska plastens skadliga miljö- och hälsopåverkan. Samordningen av plastarbetet har fortsatt främst skett genom *Plastforum*, ett nätverk som har vidareutvecklas för att förbättra stödet till förvaltningar och bolag. Bland annat har två webinarier genomförts under våren och en samarbetsyta för kunskaps- och erfarenhetsutbyte etablerats.

Av alla de åtgärder i handlingsplanen för hållbar plastanvändning som startats upp kan särskilt nämnas pilotprojektet för *Resurssmart vård- och omsorg* med fokus på en mer hållbar plastanvändning. I pilotprojektet samverkar miljöförvaltningen med Norrmalms stadsdelsförvaltning, äldreförvaltningen, Stockholm Vatten och Avfall AB och Micasa. Pilotprojektet syftar till att ta fram vägledande underlag som ska spridas till stadens vård- och omsorgsboenden.

Inom ramen för handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast pågår en halvtidsutvärdering för att undersöka hinder och möjligheter för planens genomförande. Av de intervjuer, enkäter och workshops som har genomförts kan konstateras att majoriteten av handlingsplanens åtgärder är påbörjade. Under våren har även en informationsinsats gällande däcktryck genomförts där kampanjen nått omkring 45 000 stockholmare.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

● Uppfylls helt

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader. Mot bakgrund av spridningen av covid-19 har miljöförvaltningen sedan våren 2020 haft en viktig roll i att kontrollera att serveringsställen följer gällande regler om att hålla distans för att minska risken för smittspridning utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Den 31 mars 2022 upphörde uppdraget, då det meddelades att pandemilagen inte skulle förlängas. Statlig ersättning har också utgått till kommunerna för arbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Nämnden bedriver ett effektiviseringsarbete i form av fortlöpande rationaliseringar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att dra ner kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Nämnden är uppmärksam på när det går att finansiera projekt och verksamheter genom externa bidrag vilket möjliggjort mycket av utvecklingsinsatserna.

Nämnden följer sin ekonomi noggrant och vidtar nödvändiga åtgärder vid behov. I tertialrapport 2 för 2022 prognostiserar miljöförvaltningen ett överskott om 4,0 mnkr.

Självfinansieringsgraden för tillsynsverksamheten prognostiseras uppgå till 74 %, en ökning i förhållande till den budgeterade nivån på 70 %. Den höga självfinansieringsgraden förklaras främst av att nämnden tilldelats ett statligt trängselbidrag på 13,9 mnkr som inte var budgeterat. Detta innebär således att årets självfinansieringsgrad blir missvisande, då trängselbidraget väsentligen höjer självfinansieringsgraden.

Den 1 april 2021 trädde en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter i kraft. Genom förordningen förändrades regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Systemet med förskottsdebiterade årliga avgifter har ersatts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Övergången till det nya systemet med efterhandsdebitering påbörjades redan under 2021 och har fungerat bra. Under år 2022 prognostiserar avdelningen för livsmedelskontroll något lägre ordinarie tillsynsintäkter beroende på omställningen till efterhandsdebitering, som är mer administrativt betungande. Detta kan på sikt komma att sänka självfinansieringsgraden för livsmedelskontroll något. Intäktsbortfallet balanseras innevarande år med inkomna medel för trängseltillsyn.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,3 %			84,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
●	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,3 %			84,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
●	Nämndens prognossäkerhet T2				-12 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

● Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Tillsynsverksamheten löper huvudsakligen på enligt plan. Den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt utsatta områden har återstartats igen efter pandemin och hälsoskyddstillsyn på äldreboenden påbörjades under våren.

För närvarande bedömer förvaltningen att en minskning av tillsynsintäkter inom tillsyn enligt miljöbalken kommer att uppgå till 1,5 mnkr. Minskningen beror på bortfall av objekt, färre antal klagomålsärenden samt personalomsättning.

Ersättning för extra tillsynsinsatser avseende trängseltillsyn för 2022 har erhållits under januari 2022. Medel har även erhållits för tre EU-projekt som nu har slutredovisats.

Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och följer noggrant kostnadsnivån samt att fakturerade timmar till verksamhetsutövare med fast årlig avgift också är levererade. Utfallet följs dock upp först i verksamhetsberättelsen eftersom det först då finns kompletta uppgifter om debitering och registrering av arbetade timmar.

Taxeöversyn för taxa 2023 har utförts under våren och förslag till ny taxa behandlades i miljö- och hälsoskyddsnämnden i augusti. Inom ramen för detta arbete har förvaltningen utgått från tillsynsbegreppet i miljöbalken och förändrade lagbestämmelser.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Inom ett flertal områden fungerar nämndens expertfunktioner stödjande till andra förvaltningar och bolag inom staden, inte minst inom upphandlingsområdet. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen. Vidare strävar förvaltningen efter att vara en bra och attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö och generösa möjligheter till kompetensutveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	84	84	84	84		84	83	2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		93 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	89			88		88	84	2022
  Sjukfrånvaro	3 %	1,8%	3,5 %	2,6 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,2 %	1 %	1,3 %	0,7 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

Uppfylls helt

Förvaltningen deltar i ett antal internationella samarbeten, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Förvaltningen har delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen deltog också på Eurocities miljöforummöte i Grenoble i april, och presenterade där bland annat stadens arbete med stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald.

Förvaltningen deltar tillsammans med stadsledningskontoret i CNCA-projektet ”Dramatically Reducing Embodied Carbon in Europe” med syfte att utveckla policys för städer att minska klimatpåverkan från byggmaterial. En internationell workshop har arrangerats i Stockholm. Förvaltningen deltar också i Eurocities arbetsgrupp för negativa växthusgasutsläpp samt C40:s arbetsgrupp för hur städer kan utforma klimatbudgetar. Genom GrowSmarter-projektet initierades samverkan mellan alla Lighthouse-projekt. Det är nu 18 projekt som representerar 130 städer, som tillsammans aktivt påverkar EU för att nå klimatneutralitet till 2050.

Förvaltningen medverkar också som lead partner, respektive associerad organisation i tre ansökningar om projektmedel från Interreg Baltic Sea som fortsättning på NonHazCity-projektet. För det första av dessa – ChemClimCircle, där förvaltningen är lead partner – har medel beviljats. För de båda andra väntas beslut under hösten.

Stockholm har även utsetts till en av 100 europeiska städer som ska gå före och uppnå klimatneutralitet till 2030. Förvaltningen har bistått stadsledningskontoret med ansökan till EU. Staden ska nu lämna in en handlingsplan till EU för hur målet ska nås samt en klimatinvesteringsplan för de större investeringar som kommer att krävas för att nå målet. Förvaltningen bistår stadsledningskontoret i det fortsatta arbetet.

Förvaltningen lämnar vidare regelbundet underlag till stadens gemensamma svar på EU-kommissionens samråd inom för miljö- och hälsoskyddsnämnden relevanta områden.

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

Uppfylls helt

Förvaltningen medverkar i kategoriteam, -råd och referensgrupper inom flera kategorier. Förvaltningen ansvarar för kategoriråd och -team fordon och deltar också i kategoristyrningsteam och -råd för el, vitvaror, IT, livsmedel och lokalvård för att minska miljö- och klimatpåverkan från stadens upphandlingar. Ett nytt kategoriteam för gata och park kommer att startas upp i vilket förvaltningen kommer att medverka. Förvaltningen stöttar serviceförvaltningen i arbetet med att formulera kravspecifikationer kopplade till inköpsrelaterade åtgärder i de tematiska handlingsplanerna som ligger under miljöprogrammet – exempelvis kemikalieplanen, klimathandlingsplan, handlingsplan för hållbar plastanvändning, handlingsplan för biologisk mångfald och handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Bland aktuella avtalsområden kan nämnas kemiska produkter för städ och disk, inkontinensmaterial samt papper och plast. I den löpande samverkan med serviceförvaltningen är fokus även på uppföljning och medverkan i avtalsförvaltningen. Det innebär en möjlighet till påverkansarbete gentemot leverantörer för att få in mer miljö- och kemikaliesmarta produkter i stadens sortiment.

Förvaltningen stöttar även andra förvaltningar och bolag i arbetet med att formulera relevanta miljö- och kemikaliekrav. Hittills i år har exempelvis stöd getts till utbildningsförvaltningen i en upphandling av idrottsmaterial, där ett fortsatt arbete med att följa upp ställda krav genom kemiska analyser har tagit vid. Förvaltningen hjälper även löpande till vid förfrågan med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag. Förvaltningen har även tagit fram en vägledning om vilka krav som kan ställas vid upphandling av entreprenader för grönyteskötsel.

Nämndmål: 3.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar aktivt med att implementera portföljstyrning så resurser kan balanseras och prioriteras på ett än bättre sätt för att frigöra utrymme för fler utvecklingsprojekt där innovativa och kostnadseffektiva lösningar främjas. En utvecklingschef har rekryterats och ska leda arbetet i samarbete med IT-strateg, portföljansvarig och portföljcontroller. Två pilotprojekt kopplade till tillsynen genomförs även; digitala inspektioner och köldmedierapportering. Pilotprojekten utvecklas vidare under hösten och planeras att genomföras 2023. En förstudie har även genomförts gällande insamling av energidata där syftet är att nå en automatiserad datahantering och förbättrad kvalitetssäkring. Förhoppningen är att ha en teknisk lösning klar till rapporteringsperioden januari -februari 2023 för insamling av stadens energidata.

Förvaltningen hade också som målsättning att gå från förstudie till en pilot för texttolkning, kategorisering och bearbetning av inkomna klagomål. Tyvärr fick förvaltningen ingen extern finansiering via Vinnova för detta arbete. Arbetet med finansiering och genomförande fortsätter under hösten.

En plan för datahantering är även under framtagande och aktiviteter för att skapa en samsyn samt bygga en genomförandekraft i digitaliseringsresan har även genomförts och fortsätter under hösten.

Nämndmål: 3.2.4 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

● Uppfylls helt

Under våren genomgick förvaltningen en succesiv återgång till kontoret för att kunna återgå till det ”nya normala”. Förvaltningen har också tagit fram ett förhållningssätt för arbetet efter pandemin, då graden av hemarbete kommer att ligga på en högre nivå än innan pandemin även när det är möjligt att vara på kontoret. Flexibla arbetsformer som passar både verksamhet och medarbetare är viktigt också för förvaltningens möjlighet att ses som en attraktiv arbetsgivare.

Under våren genomfördes en organisationsöversyn, i syfte att öka synergieffekter mellan verksamhetsområden och skapa ökad miljönytta. Målet är att organisationen i största möjliga mån främjar utveckling och kollegialt lärande och samtidigt bidrar till ett bättre resursutnyttjande och en ökad tydlighet både internt inom organisationen samt externt, mot övriga Stockholms stad och andra intressenter. Den nya organisationsstrukturen trädde i kraft den 1 september och under hösten kommer förvaltningen arbeta med att implementera den nya organisationen. Mot bakgrund av dessa förändringar kommer förvaltningen därför inte att genomföra det budgetuppdrag där nämnderna uppdras genomföra en arbetsdifferentieringsanalys i syfte att identifiera arbetsuppgifter som kan erbjudas exempelvis serviceassistenter. Eftersom arbetssätt och nya arbetsformer inte har hunnit konsolideras på de nya

avdelningarna finns ej möjlighet att utföra en arbetsdifferentieringsanalys med tillförlitligt resultat.

Förvaltningen fortsätter att satsa på kompetensförsörjning i enlighet med den kompetensförsörjningsplan som beslutades för 2022-2024. En ledningsutvecklingsinsats för samtliga chefer pågår under resterande del av året. Även de fortsatta omfattande kompetensutvecklingsinsatserna inom digitaliseringsområdet pågår för förvaltningens chefer, med syftet att skapa samsyn i digitaliseringsarbetet samt bygga ökad genomförandekraft i de kommande aktiviteterna. En utvecklingschef har också rekryterats för att driva det fortsatta arbetet.

Förvaltningens totala sjukfrånvaro har höjts något även om den fortsatt ligger på en låg nivå. Insatser i form av arbetslivsinriktad rehabilitering görs för att den som drabbats av sjukdom ska återfå sin arbetsförmåga. Förvaltningen har också tagit fram två digitala ergonomiutbildningar, dels en för en flexibel kontorsmiljö men även en för hemarbete med fokus på saker man kan göra för att skapa en fungerande arbetsplats hemma. Förvaltningen fortsätter också det aktiva friskvårdsarbetet.

Förvaltningen uppnår i årets medarbetarenkät ett resultat på 84 vad gäller aktivt medskapandeindex (AMI). Det höga resultatet motsvarar föregående års resultat. Förvaltningen uppvisar också goda resultat i Nyckeltalsinstitutets index för attraktiv arbetsgivare och når där ett resultat på 144 (vilket är att jämföra med branschmedianen på 107). I Nyckeltalsinstitutets jämställdhetsindex (JÄMIX) når förvaltningen ett resultat på 123 (där branschmedianen är 123). Jämfört med föregående år har förvaltningen försämrat resultatet i JÄMIX med 17 poäng, vilket främst beror på att antalet kvinnor på allmän visstidsanställning ökade under 2021. Bakgrunden till detta är att de allra flesta som anställdes som trängselinspektörer var kvinnor, vilket också återspeglas i könsfördelningen på universitetsutbildningarna för miljö- och hälsoskydd. Skillnaden mellan könen i andelen anställda med visstidsanställning ökade genom detta från 1 procentenhets skillnad 2020 till 7 procentenheters skillnad 2021.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen och effektiviseringskraven i stadens budget. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 140,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 5,0 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från CM 2. Därutöver tilldelades 0,9 mnkr för utökade friskvårdsmedel och starka team. Som tabellen nedan visar uppgår den sammanlagda T2-nettobudgeten till 146,2 mnkr.

	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2022	236,4	-96,1	140,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram	5,0		
Omslutningsförändringar	44,7	-44,7	
Budget avstämningsärendet	286,1	-140,8	145,3
Budgetjustering för ökad friskvård och starka team	0,9		
Budget T2	287,0	-140,8	146,2

I samband med tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 142,2 mnkr, dvs. ett överskott om 4 mnkr. Prognosen för bruttokostnaderna för förvaltningen är 298,7 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 156,5 mnkr.

Nämnden bedömer att tillsynsintäkter enligt miljöbalken kommer att minska något som följd av bortfall av objekt, färre ärenden inom vissa tillsynsområden samt personalomsättning. Som beskrivits ovan tillämpar förvaltningen efterhandsdebitering avseende livsmedelskontrollens avgifter för ordinarie kontroll. Det nya systemet för livsmedelsavgifter bedöms till viss del påverka förvaltningens ekonomi under 2022.

Den prognosticerade självfinansieringsgraden, som omfattar både tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelskontroll, ligger på 74 %. Den budgeterade andelen uppgår till 70 %. Den höga självfinansieringsgraden förklaras främst av att nämnden tilldelats ett statligt trängselbidrag på 13,9 mnkr som inte var budgeterat. Detta innebär således att årets självfinansieringsgrad blir missvisande, då trängselbidraget väsentligen höjer självfinansieringsgraden.

Nedanstående tabell visar utfall 2021 samt differensen mellan budget år 2022 och helårsprognosen 2022.

Belopp i mnkr	VB 2021	VP 2022	T1 2022	Prognos T2-2022	Differens mot VP 2022
Intäkter					
Plan och miljö	25,7	29,1	30,0	34,3	5,2
- varav miljöbilsprojekten	3,5	5,9	6,0	8,1	2,2
Hälsoskydd	40,6	40,9	39,9	39,0	-1,9
Livsmedelskontroll	73,4	48,0	61,6	59,2	11,2
Miljöanalys	1,2	5,8	6,4	5,6	-0,2
SLB-analys	15,7	15,5	16,7	16,7	1,1
FC, Nämnd, Kommunikation, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	2,3	1,5	1,5	1,7	0,3
Summa intäkter	158,9	140,8	156,0	156,5	15,7
Kostnader					
Plan och miljö	65,9	64,2	66,9	67,3	3,1
- varav miljöbilar	11,8	11,1	11,2	11,5	0,4
Hälsoskydd	46,9	49,4	49,5	49,7	0,3
Livsmedelskontroll	51,2	50,9	52,2	50,7	-0,2
Miljöanalys	33,0	39,6	40,3	40,6	1,1
SLB-analys	21,7	22,8	23,0	22,5	-0,4
FC, Nämnd, Kommunikation, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	60,3	60,2	66,6	68,0	7,8
Summa kostnader	279,0	287,0	298,3	298,7	11,7
Netto	120,1	146,2	142,3	142,2	-4,0

Differenser mot VP 2022 beror på följande:

- *Plan och miljö* prognostiserar ett överskott som förklaras av högre intäkter för Building Sustainability-konferensen, slutbetalningar för GrowSmarter och Eccentric samt omslutningsförändring för förlängning av projekt LCA-byggmaterial. Lägre kostnader av fasta årliga avgifter pga. bortfall av objekt, lägre timdebitering för tillsyn inom avfall, förorenad mark samt byggande av trafikinfrastruktur samt lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster. Högre kostnader prognostiseras för konsulter inom projekten samt förstärkt arbete avseende förorenad mark.
- *Hälsoskydd* prognostiserar ett underskott som avser minskade intäkter till följd av att personalresurser har behövts prioriteras till andra tillsynsområden vilket resulterat i en minskad debiteringsgrad. Samtidigt har bl.a. kostnader för konsulttjänster ökat.

- *Livsmedelskontrollen* prognostiserar fortsatt ett överskott som framförallt förklaras av högre intäkter beroende på bidrag för trängseltillsyn. Lägre intäkter och kostnader prognostiseras dock inom planerad kontroll på grund av personalomsättning. Högre konsultkostnader hänförs till en extra satsning på e-tjänst för registrering.
- *Miljöanalys* prognostiserar lägre intäkter samt omslutningsförändring för projektet "LåP Kusten" som förlängs in i 2023 samt lägre konsultkostnader.
- *SLB-analys* prognostiserar högre intäkter och lägre kostnader. Kostnadsminskning förklaras av lägre kostnader framförallt kopplade till konsult- samt kontor- och driftskostnader.
- *Förvaltningsövergripande verksamheter* prognostiserar ökade kostnader med 7,8 mnkr. Högre kostnader ses för digitaliseringsinsatser, e-utbildningar, anpassning av fem e-tjänster till nya tillgänglighetskrav samt ökade konsult- och annonseringskostnader.

Investeringar

För år 2022 uppgår nämndens investeringsbudget till 1,3 mnkr, vars kostnader fördelas som driftkostnad över flera år. De planerade investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys, men hittills har inga inköp genomförts. Investeringarna beräknas vid årets slut ha genomförts och därmed ligga i nivå med VP 2022.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Analys av balansräkning

Enligt stadens anvisningar ska balansräkningen per 2022-08-31 kommenteras mot balansräkningen 2021-12-31:

- Maskiner och inventarier minskade under perioden med 0,6 mnkr och består av avskrivningar. Inga anskaffningar har skett under perioden.
- Kundfordringar per den 31 augusti 2022 var 7,4 mkr lägre än vid årsskiftet till följd av att fakturering pausas under sommaren.
- Förvaltningen hade inga fordringar mot anställda per de 31 augusti 2022.
- Andra kortfristiga fordringar har ökat något sedan årsskiftet till följd av fordringar på EU-projekt.
- Diverse kortfristiga fordringar ökade beroende på att moms byggs upp under året och bokförs hos SLK först efter årsskiftet.

- Förutbetalda kostnader, vilket främst består av hyra och IT-licenser var något lägre än vid årsskiftet.
- De upplupna intäkterna per 2022-08-31 uppgick till 0,4 mnkr, vilket är 1,1 mnkr lägre än vid årsskiftet.
- Vid tertial 2 är leverantörsskulderna generellt lägre än vid årsskiftet, vilket förklarar en minskning av leverantörsskulderna med 16 mnkr.
- Övriga kortfristiga skulder, består av förskott av projektmedel från staten och EU- projekt. Skulderna har minskat med 7,6 mnkr.
- Förutbetalda intäkter ökade med 11,4 mnkr. Den består av inbetalningar inom fast årlig tillsyn. De inkommer till nämnden redan under tertial 1 och periodiseras. Periodisering av förutbetalda intäkter avser interna bokningar som kommer att summeras till 0 på årsbasis.
- Övriga interimsskulder ökade med 0,6 mnkr beroende på ökning av upplupna kostnader eftersom det är svårt att få in fakturor vid semestertider. Enligt redovisningsreglerna bokas de upp manuellt.

Nedan visas en mer detaljerad balansräkning:

Balansräkning			
Period: 202200-202208			Kr
	Förändring		
	Per 2021-12-31	202201-202208	Per 2022-08-31
Anläggningstillgångar	1 782 938,41	-615 363,01	1 167 575,40
12 Maskiner och inventarier	1 782 938,41	-615 363,01	1 167 575,40
Omsättningstillgångar	22 403 884,92	-2 296 946,29	20 106 938,63
15 Kundfordringar	13 865 475,65	-7 439 064,65	6 426 411,00
161 Fordringar hos anställda	10 055,00	-10 055,00	0,00
165 Fordringar hos staten och EU	0,00	893 000,00	893 000,00
166 Andra kortfristiga fordringar	238 560,00	317 784,00	556 344,00
167 Ingående mervärdesskatt	0,00	5 731 884,71	5 731 884,71
16 Diverse kortfristiga fordringar	248 615,00	6 932 613,71	7 181 228,71
171 Förutbetalda kostnader	6 847 174,27	-722 329,35	6 124 844,92
175 Upplupna intäkter	1 442 620,00	-1 068 166,00	374 454,00
179 Övriga interimssfordringar	0,00	0,00	0,00
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 289 794,27	-1 790 495,35	6 499 298,92
Summa Tillgångar	24 186 823,33	-2 912 309,30	21 274 514,03
Eget kapital	14 127 282,17	-7 171 936,22	6 955 345,95
20 Eget kapital	14 127 282,17	-7 171 936,22	6 955 345,95
Avsättningar	0	0	0
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	-38 314 105,50	10 084 245,52	-28 229 859,98
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-2 940,00	2 940,00	0,00
25 Leverantörsskulder	-17 948 039,81	15 978 151,70	-1 969 888,11
26 Moms och särskilda punktskatter	0,00	-1 659 426,91	-1 659 426,91
28 Övriga kortfristiga skulder	-18 067 945,79	7 601 037,68	-10 466 908,11
291 Upplupna löner	-253 400,20	133 400,20	-120 000,00
293 Upplupna sociala avgifter	-107 255,00	54 955,00	-52 300,00
295 Förutbetalda intäkter	-505 630,00	-11 386 368,60	-11 891 998,60
299 Övriga interimsskulder	-1 428 894,70	-640 443,55	-2 069 338,25
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 295 179,90	-11 838 456,95	-14 133 636,85
Summa Skulder & Eget kapital	-24 186 823,33	2 912 309,30	-21 274 514,03

Intern kontroll

Det interna kontrollarbetet har bedrivits enligt plan under 2022.

Löpande intern kontroll genomförs varje månad och inga väsentliga avvikelser har noterats. En mer omfattande internkontrollinsats kommer att genomföras under hösten.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har eget ansvar eller delansvar för stadens genomförande av fyra av målen i Agenda 2030;

- Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med energieffektivare fordon (framförallt elfordon), ökad andel biobränslen, utfasning av fossila uppvärmningssystem, energieffektivisering i byggnader, ökad förnybar elproduktion samt att bistå i stadens arbete med att säkra effekttillgång är alla viktiga komponenter för att nå målet Hållbar energi för alla liksom för att nå stadens klimatmål likväl som nationella och globala klimatmål.

Förvaltningen samverkar i olika fora med akademi, näringsliv liksom med stadens bolag och förvaltningar som bidrar till att nå målen. Särskilda insatser görs vid genomförande av budgetuppgifter och projekt som förvaltningen själv initierar.

Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med att bidra till åtgärder i miljöprogrammet, klimathandlingsplanen, matstrategin ”God, hälsosam och klimatsmart mat”, samt avfallsplanen, kemikalieplanen och programmet för inköp bidrar till att nå delmålen inom hållbar konsumtion. Insatserna präglas av aktiv samverkan och kommunikation med en mångfald av olika aktörer och målgrupper.

Genom konceptet ”Minimeringsmästarna” har invånare bjudits in till dialog för att underlätta att ställa om till konsumtion med minskat klimatavtryck. Utifrån deltagarnas erfarenheter har sedan stadens digitala kommunikation byggts ut med tips för att underlätta för alla invånare. Under evenemang i samband med biologiska mångfaldens dag, Järvaveckan och Stockholm + 50 har representanter för förvaltningen fört samtal med intresserade invånare. En

undersökning om stockholmarnas konsumtionsvanor har genomförts och resultatet kommer att kommuniceras med start under hösten 2022.

Insatser för att implementera handlingsplanerna kring cirkulärt byggande och minskad plastanvändning har påbörjats.

Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider och hittills har tolv åtgärdsprogram antagits av berörda nämnder och ytterligare två förväntas vara färdiga för beslut under året. Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsgenomförande enligt åtgärdsprogrammen genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus. Arbetet inom den förvaltningsövergripande dagvattengruppen samt förvaltningens budgetuppdrag kring att förebygga nerskräpning av stadens vatten, implementera handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast, handlingsplan för upprättande av nya badplatser samt framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald är andra viktiga uppdrag för att nå måluppfyllelse för mål 14. Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status utgör en viktig grund för arbetet med åtgärdsprogram och för uppföljningen av miljötillståndet och det fysiska åtgärdsgenomförandet.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Stadens handlingsplan för biologisk mångfald utgör plattform för samverkan både inom staden och med externa parter så som näringsliv, fastighetsägare och föreningsliv. Handlingsplanen lägger en strategisk grund för en höjd ambitionsnivå för arbetet med att nå mål 15. Framtida effekter av implementeringen av handlingsplanen är exempelvis det pågående arbetet med konkreta, stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald samt tydligare krav i upphandling av skötselentreprenader så att den biologiska mångfalden kan gynnas. De stadsdelsvisa åtgärdsförslagen lägger grunden för utökad samverkan om konkreta åtgärder mellan olika aktörer i staden som arbetar med att förvalta och utveckla naturmarken. Ytterligare ett viktigt verktyg för en utökad ekologisk skötsel av naturmark är förvaltningens nya digitala verktyg *Prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel* som implementeras under året i samverkan med berörda förvaltningar.

Vidare har en guide för biologisk mångfald som riktar sig till stockholmare och näringslivsidkare lanserats. Ett seminarium om biologisk mångfald inriktat till bostadsbolag och byggaktörer planeras under året.

Arbete pågår även med att ta fram uppföljningsmått som kan visa på hur arbetet med den biologiska mångfalden fortskrider. Förvaltningen arbetar bland annat med att ta fram en metodik för uppföljning av utvecklingen inom stadens ekologiskt betydelsefulla områden.

Jämställdhet

Agenda 2030 slår fast att jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för att nå alla hållbarhetsmål och att arbetet med agendan därför måste ha ett integrerat jämställdhetsperspektiv. Miljöförvaltningen har under en längre tid arbetat med olika insatser inom jämställdhetsområdet; exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer och förvaltningen bedriver ett omfattande likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen. Bland de aktiva åtgärder som genomförts återfinns bland annat kartläggning av arbetsvillkor och säkerställande av icke-diskriminering i rekryteringsrutinerna.

Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Miljöförvaltningens strategiska arbete för ökad jämställdhet har främst inriktat sig på där normer skapas; det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön och förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen har kontinuerlig omvärldsbevakning inom ämnet och anordnar också föreläsningar med externa talare i aktuella ämnen.

Barns rättigheter

Rutiner och checklistor för framtagande av barnkonsekvensanalys finns på plats i organisationen. För skolor och förskolor har miljön i och runt skolan, utöver hälsomässiga aspekter, betydelse för barnens möjlighet att tillgodogöra sig skolarbetet på ett bra sätt. Barnkonsekvensanalyserna ska vara en del av underlaget vid beslut där barn påverkas. Vid beslut som innebär att barnens bästa inte tillgodoses ska konsekvenserna redovisas i besluten. Checklistorna kan även användas inom alla relevanta tillsynsområden om beslut inom området kan påverka barns rättigheter. Förvaltningen belyser även i remissyttranden till stadsbyggnadskontoret förhållanden som har betydelse för barns rätt till att växa upp i en hälsosam miljö.

Stockholms stads kemikalieplan har ett starkt uttalat fokus på att minska framförallt barns exponering för farliga ämnen. Ett omfattande arbete för kemikaliesmarta förskolor utförs av förskolorna med kontinuerlig vägledning från miljöförvaltningen. Anvisningar kommuniceras till såväl kommunala som fristående förskolor och huvudmän bland annat genom en tryckt vägledning och en e-utbildning. Under det senaste året har arbetet breddats till att rikta sig även till skolor och fritidshem. I samarbete med utbildningsförvaltningen har en vägledning för dessa verksamheter producerats och publicerats i form av en e-utbildning. Vägledningar, utbildningar och mer information finns på <https://leverantor.stockholm/fristaende-forskola-skola/minska-skadliga-kemikalier-i-forskolan-och-skolan/>.

En särskild webbsida för kemikaliekommunikation med ungdomar har lanserats och marknadsförts med stortavlor och en mycket framgångsrik kampanj i sociala medier.

Nationella minoriteters rättigheter

Miljöförvaltningen tillhandahåller översättning av information till nationella minoritetsspråken när så efterfrågas. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt för att tillgängliggöra mer information på engelska och i linje med principer för klarspråk inom förvaltningens delar av stadens webbsidor. En konkret insats under 2022 har exempelvis varit lansering av en engelskspråkig variant av "Leva Hållbart" på stadens webbsida.

Övrigt

I slutet av april flyttade förvaltningen till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset, efter att ha suttit i tillfälliga lokaler i Separatorhuset sedan hösten 2018. Vissa omflyttningar gjordes efter sommaren i samband med den omorganisation som genomförts. Under resten av 2022 kommer fokus att ligga på att följa upp och genomföra mindre justeringar så att lokalerna på bästa sätt stödjer verksamheternas behov och samtidigt säkerställer att det blir en så bra och ändamålsenlig arbetsmiljö som möjligt, inom ramen för det gemensamma konceptet för nya Tekniska nämndhuset.